

TYÖNTEKIJÖIDEN JA OPISKELIJOIDEN TYÖASU- JA HYGIENIAOHJE

Jakelussa mainituille

Tämä on Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin työntekijöille ja VSSHP:n sairaaloissa opiskeleville tarkoitettu ohje työasuista ja hygieniasta. Työ- ja suojavaatteiden sekä henkilökohtaisen hygienian suhteen noudatetaan VSSHP Sairaalahygienia- ja infektion torjuntayksikön laatimia perusteita hoitoon liittyvien infektioiden torjunnasta (www.hoito-ohjeet.fi). Esimiehet vastaavat siitä, että henkilökunta noudattaa hyvää käsihygieniaa ja käyttävät oikein asianmukaista työ- ja suojavaatetusta.

Käsihygienia ja muu henkilökohtainen hygienia potilastyössä

Sormukset, rakenne-, geeli- ja muut keinomateriaalikynnet, kynsilakka sekä rannekellot ja rannekkeet estävät käsien tehokkaan desinfioinnin, minkä takia niiden käyttö potilastyössä on kielletty. Kynärpään tason alapuolelle ulottuvan painehihan, tuen tai vastaavan käytöstä tulee konsultoida työterveyshuoltoa ja sairaalahygieniayksikköä. Kynnet pidetään lyhyinä. Kätet desinfioidaan ennen ja jälkeen jokaista potilaskontaktia, kts. Sairaalahygieniayksikön laatimat käsihygieniaohjeet www.hoito-ohjeet.fi –sivustolta. Pitkiä kaulakoruja ja avainnauhoja tulisi turvallisuussyistä välttää potilastyössä. Irtoripsien käyttö ei ole suositeltavaa aseptisissä työtehtävissä (lääkehuolto, toimenpidesalityöskentely, välinehuolto). Pitkät hiukset pidetään sidottuna. Kasvojen alueen limakalvon lävistävien korujen käyttö potilastyössä on hygieniasyistä kielletty.

Työ- ja suojavaatetus potilastyössä

Työasuun kuuluu tehtävään sopiva työasu ja tarvittavat suojaimeet. Yleisperiaatteena on, että työssä käytetään työnantajan tarjoamaa vaatetusta. Työyksikön esimiehen tehtävänä on huolehtia, että henkilökunta pukeutuu asianmukaisesti. Työasun pitää olla työn teon ja sairaalahygienian kannalta tarkoituksenmukainen. Suosituksena on, että työnantajat vastaavat työvaatteen pesusta ja muusta työvaatehuollosta. Henkilökunta ei itse pese kotona omia työvaatteitaan. Potilasvaatteiden käyttö on kielletty. Työvaatteissa ja –kengissä saa kulkea ainoastaan sairaala-alueella. Mikäli henkilökuntaan kuuluva voi työehtojensa mukaisesti käydä omaa aikaa olevalla ruokatauollaan sairaalan ulkopuolella, tulee vaatteet tämän mukaisesti vaihtaa.

Työasun pitää olla puhdas. Työasu vaihdetaan mahdollisuuksien mukaan päivittäin ja tarpeen mukaan sen tahriinnuttua sekä aina sen likaannuttua verellä tai muilla eritteillä. Lääkärintakki vaihdetaan vähintään kerran viikossa tai heti sen likaannuttua.

Sairaanhoitopiirin huoltamaa työpisteasua käytetään leikkaus- ja toimenpideyksiköissä. Työpisteasu vaihdetaan päivittäin.

Työasun pitää peittää alla olevat omat vaatteet (esim. lääkärintakin tulee olla kiinni potilasta hoidettaessa ja tutkittaessa). Potilaan hoito- tai tutkimustilanteessa ei saa käyttää pitkähihaista työasua. Lääkärintakin hihat on käärittävä kyynärtaipeeseen asti, ellei käytössä ole lyhythihaista takkia. Nk. vilunuttujen hankinnassa suositellaan puolihihaisen mallin käyttöä. Jos käytetään pitkähihaista vilunuttua, se riisutaan potilaan hoidon tai tutkimuksen ajaksi.

Työjalkineiden valinnassa tulee huomioida jalkineiden turvallisuus- ja työsuojelliset ohjeet. Työjalkineiden kanssa on käytettävä sukkaa. Jokainen työntekijä huolehtii itse työjalkineiden puhtaudesta.

Henkilökunta tai opiskelijat, jotka uskonnollisista syistä käyttävät päähinettä tai huivia, voivat käyttää omaa huiviaan. Jos käytössä on sairaalan huiveja, ne pestään muiden työvaatteiden periaatteiden mukaisesti. Oma huivi pestään kotona. Huivi vaihdetaan sen likaantuessa tai vähintään 3 kertaa viikossa.

Aseptisissä työtiloissa (leikkaussalit, välinehuolto, lääkkeenvalmistustilat) henkilö käyttää työnantajan tarjoamaa kertakäyttöistä hiussuojaa.

Työntekijälle osoitetaan tila, jossa hän voi vaihtaa työvaatteet. Pukuhuoneessa tai sen läheisyydessä on pyykkisäkki tai vaateautomaatti, johon likaantuneet vaatteet jätetään. Laitettaessa työvaatteita pyykkiin pitää aina varmistaa, että taskut ovat tyhjt ja etteivät nimikyltit, kynät ym. tarvikkeet joudu pesulaan.

Henkilökohtaiset suojaimet

Henkilökohtaisia suojaimia ovat suojatakki, suojaesiliina, hiussuojus, suu- ja nenäsuojukset, hengityksensuojaimet, silmäsuojukset sekä suojakäsineet. Tavanomaisten varotoimien mukaan suojaimia käytetään aina, kun on vaara veri- tai eriteroiskeista. Sen lisäksi suojaimia käytetään eristystilanteissa suojaamaan henkilökuntaa kosketus-, pisara- tai ilmatartunnalta. Potilaan suojaamiseksi suojaimia käytetään esimerkiksi leikkauksissa tai toimenpiteissä. Suojaimien käytöstä kts. Infektioiden torjunnan perusteet (www.hoito-ohjeet.fi).

Ohje on hyväksytty VSSHP:n infektiontorjunta-asiantuntijaryhmässä 25.9.2019.

MIKKO PIETILÄ
Mikko Pietilä
johtajaylilääkäri

Jakelu VSSHP Ylilääkärikokous
VSSHP Ylihoitajat
VSSHP Osastonhoitajat